

179
Nr. 3

de ordine din mapă.

5.04

ROMÂNIA

MINISTERUL INSTRUȚIUNII, AL CULTELOR ȘI ARTELOR

ARHIVA COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE

ANUL 1935

MAPA Nr. 21

FASCICULA Nr. 3

În această fasciculă sunt grupate toate actele relative la

Bis. Ulmu - Kirmogi

com. Făurei - jud. Galbente

Bochăsești - Tutor

Bis. sf. Nicolae - Clăstior

Parohia Bălăsești
Comuna Bălăsești
Județul Tutova
Nr. 7.

MINISTERUL CULTELOR MARTELOR

21. MAR. 1921 № 014887

D. M. A. S. L.

ARHIVA

nr. 148

11

Anul 1921 luna Martie REGISTRATURA GENERALA

Domnule Președinte,

Am onoare a Vă înainta aici alăturat
două chestionare privitoare la ambele
biserici din parohie, trimise nouă spre
completare prin adresa Domnisi-Voaștre
Nr. 735 din a.c.

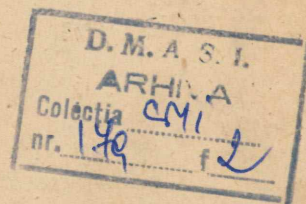
Primiti, Vă rog, Domnule Președinte,
încredințarea deosebitului meu respect.

Paroh, Preot Sach. Popovici.

Domnului

Președinte al Comisiunii
Monumentelor istorice.

(Administrația Casei Bisericești)
București.

CHESTIONAR

PRIVITOR

LA MONUMENTELE ISTORICE

(Acest chestionar se va completa și înainta cu adresă oficială pe numele: D-lui Președinte al Comisiunii Monumentelor Istorice, Administrația Casei Bisericii, în interval de două săptămâni dela ziua primirii lui).

Județul *Iutova*
Comuna *Bălăsești*
Cătunul *Bălăsești*

1) Felul monumentului.

Numele și hramul.

Mănăstire -

Schit -

Biserică parohială. *Da*

Biserici filiale -

*Biserica parohială cu hramul
„ Sf. Nicolae din satul Bălăsești
comuna Bălăsești județul
Iutova*

(Pentru fiecă biserică filială se va face chestionar aparte) -

2) E de zid sau de lemn? E drept-unghiulară sau cu sânnuri?
*pe dinlăuntru pe peretii sunt scoți cu var, iar pe dinafară par doști
cu scânduri de brad.*

*Este făcută din rălătuci și din lemn.
Este cu sânnuri.*

3) Care e anul de fondare și numele ctitorilor? (Se va da numele ctitorilor de pe pisanie pomelnice și portrete ctitorești).

*A fost clădită la 1846, de proprietarul
de pe atunci din comună, Grigore
Lutu, mort dela 1859.*

4) Ce inscripții de fondare, săpate în piatră și lemn, sau zugrăvite sunt? (pe cât se pot descrie).

Nu sunt.

că, indiferent de anul când a fost clădită, se va alcătui chestionar aparte.

5) Ce clădiri sau ziduri sunt pe lângă biserică și ce vechime au?

Nu sunt.

6) Are biserica pridvor cu stâlpi înflorați și chenare împodobite la uși și ferestre?

Nu are.

7) Are pietre de morminte vechi? Ce inscripții au? (pe cât se pot citi).

Pe o cruce de pe un mormânt se afla următoarea inscripție săpată în marmură: „Aici odihnește Preot Grigore Balaban, Bălăsești.” În al 60-anu' al etății mele aici am statu servindu ca preot 34 ani' acestei biserici a Sf. Neului. Căminilor rugati-vă lui Dumnezeu să-mi erte greșalele, 1881 Ianuarie 6.”

8) Zugrăvelile sunt vechi sau noi? Pedinafara bisericii sunt zugrăveli?

Zugrăvelile sunt vechi, chiar dela zidirea bisericii, adică dela 1846. Pe dinafară nu sunt zugrăveli, ci pereții

Continuare la rubrica 11.

Pe câteva icoane, cu e a Domnului Iisus
Christos de la Tâmplă, a icoanei de la iconostas
ce reprezintă Tăbătorile Împărătești și a Sf.
Arhanghel Mihail de la Tâmplă, numele scri-
-turilor sunt scrise cu litere grecești și în limba
greacă, ceea ce ne dovedește că aceste icoane sunt
destul de vechi, probabil ele engravate înainte de
1821.

Pe icoana Maicii Domnului operată pe un
tron în mijlocul bisericii este următoarea însem-
-nare săpată pe îmbrăcămintea de argint a icoa-
-nei: „Da scris de mine Ghefan Balaban Preot, astăzi
1886.”

Continuare la rubrica 11.

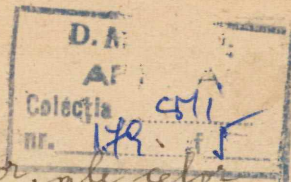
Pomelnicul Dumisali negutitorului Antohi
Stan, sau scris la an 1850. (Scris cu litere slavone).

Vii

Antohi, Ioltana, Antonia, Seculorin, Ileana, Maria,
Nistos, Karamfil, Gheorghii, Despina, Maria.

Adormitii.

Stan, Maria, Evdochia, Păuna, Constandin, Stana,
Dimitrie, Vasăli, Ioan, Karamfil, Gaftea, Marcu,
Maria, Fotina, Gheorghii, Ioan, Ecaterina, Ganda,
Vasăli, Rucsanda, Gheorghii, Yftimia, Ioan

11) Inventariul icoanelor vechi de la tâmplă și din biserică, chiar a celor scoase din uz, cu arătarea inscripțiilor ce au, și numele sfinților ce reprezintă.

Tâmpla: ale profetilor, ale celor 12 Apostoli, ale Sărbătorilor Împărătești, a Mântuitorului, a Moisei Domnului, a Sf. Neculai, a Sf. Apostoli, a Sf. Arh.

Mihail și Gavril, a Sf. Gavril, poate ucesta formă a Tâmpla, în biserică sunt icoanele: Adormirea Moisei Domnului, a Moisei din, a Sf. Neculai, a Domnului Christos, a Moisei Domnului, iar în pridvorul bisericii se află o icoană a Mântuitorului. Pe icoana Moisei Domnului din biserică stă scris: „Gă scris de mine Ștefan Balaban Preot, astăzi 1886.” Pe icoana Sf. Neculai dela Tâmplă înbrăcată în argint, stă scris: „Frații Francin, 1890, Moai 10.”

12) Inventarul candelelor, sădelnițelor, discurilor, ripidelor, chivoturilor, crucilor de lemn: ferecate, pastalelor, potirelor, și al întregii argintării vechi, precum și al candelabrelor vechi, (indicându-se inscripțiile ce au pe cât se pot ceti).

12 candelale de argint, două candel-nițe, una de argint și una de alamă, un disc de tablă vopsit galben, un chivot cu inscripția, făcut la 1856, o cruce cu răstigmirea

Mântuitorului, una cruce de lemn pe Sf. Masă ferecată cu argint și suflată cu aur cu inscripția „1836. Chimanandritul Moiclescu, un candelabru de tuciu, două sfesnice de argint pe Sf. Masă.

13) Inventariul vestmintelor vechi, chiar a celor scoase din uz.

Cruci feloane, două stihare, o pereche mănușe, un brâu o

15) Inventarul cărților vechi de slujbă, cu arătarea titlurilor lor.

Una Sf. Evanghelie îmbrăcată în argint de pe Sf. Masă are următoarea inscripțiune: „Acesta Evanghelie a fost împărțită și îmbrăcată în argint de vrednică a sa pomenire proprietarii noștri Bălăsești Grigore Iutu soția sa Ecaterina și rudăle lor Emanuel Albert soția sa Harichia” 1883 Decem-
-brie 5 St. Balaban Reot.

ci

16) Ce clopote vechi sunt și ce inscripții au?

Clopote vechi nu sunt.

17) Când s'a făcut ultima reparație mare a bisericii; s'a păstrat ce era vechi?

Sau făcut mai multe reparații mici, și ce era vechi s'a păstrat.

18) Ce legende istorice se povestesc despre acest sfânt locaș?

Nu se povestesc nimic.

19) Ce lucruri istorice sunt prin prejur?: palate domnești, case boierești, cule, case vechi țărănești, câmpuri de luptă, cruci de piatră mari (cu inscripția pe cât se poate descifra).

Nu sunt.

Semnătura Parohului (Superiorului),

Sigiliul Bisericii (Mănăstirii)

Paroh, Reot Iach. V. Popovici

CHESTIONAR

PRIVITOR

LA MONUMENTELE ISTORICE

(Acest chestionar se va completa și înainta cu adresă oficială pe numele: D-lui Președinte al Comisiunii Monumentelor Istorice, Administrația Casei Bisericii, în interval de două săptămâni dela ziua primirii lui).

D. M. A. S. I.
ARH. A
Colecția 571
nr. 179 f. 6

Județul *Iutova*
Comuna *Bălăsești*
Cătunul *Pupezeni*

1) Felul monumentului.

Numele și hramul.

Mănăstire

Schit

Biserică parohială

Biserici filiale

Da

Biserica filială cu hramul
„Intrarea în Biserică” din
Cătunul *Pupezeni*, parohia
și comuna *Bălăsești* jnd. *Iutova*.

(Pentru fiecare biserică filială se va face chestionar aparte).

2) E de zid sau de lemn? E drept-
unghiulară sau cu sănuri? Este făcută din rătăuci și din lemn;
pe dinlăuntru pereții sunt rătăci cu var, iar pe dinafară pardositi
cu sănuri de brad.

3) Care e anul de fondare și numele ctitorilor? (Se va da numele ctitorilor de pe pisanie pomelnice și portrete ctitorești).

A fost fondată la anul
1880. Fondatorul bisericii
a fost *Iordache Zorila*.

4) Ce inscripții de fondare, săpate în piatră și lemn, sau zugrăvite sunt? (pe cât se pot descifra).

Pe usa de intrare în biserică
se află următoarea inscripție:

„Întâiul ctitor epitrop și proprietar
Domnul *Iordache Zorila* din preună cu *Ilie* *Haralambie*
Portasi, *Constantin* *Arhip* cântăret și *Eni* *Coroieru*
tot epitrop, sa prefăcut acest sfânt locas din început
până în sfârșit, iar turla au făcut-o poporâni
din acest sat *Pupezeni*, cari pe cât li-a dat mâna
la 1878 început și la 1880 sa sfârșit, lucrători și
stolarii săteni *Ion* *Blasca* și *pistrâr* *Zamita Popescu*.”

5) Ce clădire sau ziduri sunt pe lângă biserică și ce vechime au? Nu sunt.

6) Are biserica pridvor cu stâlpi înflorați și chenare împodobite la uși și ferestre?

Nu are nimic din acestea.

7) Are pietre de morminte vechi? Ce inscripții au? (pe cât se pot citi).

Pe o piatră de marmură așezată deasupra unui mormânt, în preajmă cu grilaj de fer și așezat în curtea bisericii în partea de răsărit a Altarului se află săpată următoarea inscripțiune: „Iordache Zorila, născut la 1826 și decedat la 15 Ianuarie 1894.”

8) Zugrăvelile sunt vechi sau noi? Pedinașara bisericii sunt zugrăveli?

Sunt și vechi și noi. Nu sunt zugrăveli pe dinașara bisericii, căci pereții pedinașara sunt pardosiți cu scânduri de brad.

9) Tâmpla e de zid sau de lemn? Ce vechime are? E frumos împodobită?

Este de lemn. Zugrăveala de pe icoanele Sărbătorilor Împărătești, ale Apostolilor și ale Profetilor e făcută pe mătase, iar restul pe lemn. Tâmpla e de la 1880, zidirea bisericii.

10) Câte strane vechi și sfesnice de lemn sculptate sunt?

Strana cântărețului din dreapta este veche, tot aici se mai află o altă strană pentru credincioși, are pe ea săpată o inscripțiune, din care se poate descifra numai, 1870.

Continuare la rubrica 11.

Pe câtera icoane dela Tâmplă se află următoarele însemnări:

Pe icoana Maicei Domnului stă scris: „Această icoană este făcută de Domnul Ioan Arhip si Domnul Hharalambu Portasă pentru pomemirea lor, 1880;” pe icoana Sf. Mb. si Sf. Arh. Stefan, se află o scrisoare în limba slavonă, din care se poate descifra numai, 1830.”

2) În biserică se află următoarele icoane vechi: una a Sf. Mb. Gheorghe, Dumitru si Vestor, una a Maicei Domnului, legată în ramă si sticlă, având pe ea data, 11 Februarie 1882, o altă icoană tot a Maicei Domnului, o icoană pe care sunt pictați Sf. Mb. Hharalambie, Modest si Maica Domnului; Sf. Ioan Botezătorul, Tâierea capului Sf. Ioan Botezătorul, având scris pe ea anul 1867, o icoană litografiată pe hârtie având pe ea pe Sf. Imp. Constantin si Elena si Maica Domnului, având scris pe ea anul 1859; o icoană a Sf. Văclai, având scris pe ea: „Această icoană este făcută de Domnul Mihalechi Costachi,

11) Inventariul icoanelor vechi de la tâmplă și din biserică, chiar a celor scoase din uz, cu arătarea inscripțiilor ce au, și numele sfinților ce reprezintă.

ale sfinților: Dumitru, Grigore, Ioan Gură-de-sur, Vasile cel Mare, Cur. Teodorie, și Sf. M. Horalambie, a Cincei de Taină, Sf. Împărați Constantin și Elena, Sf. M. Ecaterina, Sf. M. Modest, Sf. M. Pantelimon, Sf. M. Gheorghe; Sf. Terarh Neculai, a Sf. M. Horalambie, Sf. Arh. Ștefan, a Maicei Domnului, a Plui Iisus Christos, a Bunei-Vestiri de la Ușile Împărătești, ale Sf. Arh. Mihail și Gabriel și a Intrării în Biserică; a Sf. Neculai, ale Sf. Ioachim și Ana, a Izgonirii lui Adam și Eva din Rai, a Bunei-Vestiri; toate aceste icoane alcătuiesc Tâmpla. c. 5

Tâmpla: icoanele celor 12 Profeti, ale celor 12 Apostoli și ale Tărlătorilor Împărătești, având zugrăvirea făcută pe mătase;

12) Inventarul candelelor, sădelnițelor, discurilor, ripidelor, chivoturilor, crucilor de lemn ferecale, paștelor, potirelor, și al întregii argintării vechi, precum și al candelabrelor vechi, (indicându-se inscripțiile ce au pe cât se pot celi).

Două cadelnite de alama, vechi, fără inscripții pe ele.

13) Inventariul vestimentelor vechi, chiar a celor scoase din uz.

Două stihare, două cingători, două perechi mănușe, un prosoavă, cinci epitrahile și patru feloane. —

14) Ce pomelnice vechi, manuscripte sau documente sunt? (Inventarul lor).

Nu sunt.

15) Inventarul cărților vechi de slujbă, cu arătarea titlurilor lor.

Doamnă Evanghelii, Nău Minei pe anul întreg, un Minei pe luna Octombrie, Nău Triod, Nău Molitvenic, una carte „Slujba Învierii”, Nău Ceaslov, Nău Pentecostar, Nău Octaish, Doamnă catavasiere, Nău Parahistolă, Nău Apostol, una carte de Teodur, Nău Psaltire.

16) Ce clopote vechi sunt și ce inscripții au?

Nu sunt.

17) Când s'a făcut ultima reparație mare a bisericii; s'a păstrat ce era vechi?

Ultima reparațiune a bisericii s'a făcut, dar în mic, numai spălându-se Tâmpla și vicoanele din biserică și vopsindu-se acoperișul bisericii. Tot ce era vechi s'a păstrat.

18) Ce legende istorice se povestesc despre acest sfânt locaș?

Nu se povesteste nici o legendă istorică.

19) Ce lucruri istorice sunt prin prejur: palate domnești, case boerești, cule, case vechi țărănești, câmpuri de luptă, cruci de piatră mari (cu inscripția pe cât se poate descifra).

Nu sunt.

Semnătura Parohului (Superiorului),

Sigiliul Bisericii (Mănăstirii)

Preot Săch. V. Popovici